

PARLAMENTUL ROMÂNIEI SENAT

COMISIA JURIDICĂ, DE NUMIRI,
DISCIPLINĂ, IMUNITĂȚI ȘI VALIDĂRI

Nr. XIX / 1915 / 2009

RAPORT

La *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.115/1999 privind
responsabilitatea ministerială*

Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a fost sesizată cu adresa nr. L591/2009, în vederea întocmirii raportului la **Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială**, inițiator Urban Iulian - senator PD-L.

În ședința din 15 decembrie 2009, Comisia juridică a analizat inițiativa legislativă și, în urma dezbaterilor, a hotărât, cu majoritate de voturi (1 vot de „abținere” – domnul senator Iulian Urban), să adopte **raport de respingere**. Amendamentele formulate de inițiator, prin respingerea propunerii legislative, au fost respinse, de asemenea, și se regăsesc în anexa la raport.

Propunerea legislativă, așa cum se precizează și în Expunerea de motive, are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, republicată, cu modificările ulterioare, în sensul eliminării **„imunității pentru parlamentarii miniștri, astfel încât începerea urmăririi penale împotriva acestora să se poată face fără acordul Camerei din care fac parte, menținând, totuși, în sensul eliminării abuzurilor prevederea privind acordul Parlamentului în cazul reținerii, arestării și percheziției, în cadrul urmăririi penale”**.

Inițiatorul, în acord cu unele opinii exprimate în doctrina constituțională - că miniștrii parlamentari beneficiază de o imunitate

„exorbitantă” în raport cu rolul și limitele instituției constituționale a imunității parlamentare – apreciază ca oportună impunerea incompatibilității între funcția de membru al Guvernului și cea de parlamentar. Astfel, procedura descrisă de art. 109 alin. 2 din Constituție ar urma să se aplice exclusiv membrilor Guvernului, iar cea descrisă de art. 72 - doar parlamentarilor, inițiatorul urmărind ca ambele categorii de demnitari să poată fi deferite justiției fără acordul Parlamentului.

Obiectivele prezentate în propunerea legislativă nu sunt în acord, însă, cu prevederile art. 71 din Constituție :

„(2) Calitatea de deputat sau de senator este incompatibilă cu exercitarea oricărei funcții publice de autoritate, **cu excepția celei de membru al Guvernului.**”.

În urma dezbaterilor din ședință, membrii comisiei juridice au hotărât adoptarea unui raport de respingere, din anumite considerente :

- Inițiatorul propune să fie **înștiințați** Camera Deputaților, Senatul și, respectiv, Președintele României despre **începerea urmăririi penale** a membrilor Guvernului care au și calitatea de parlamentar sau, în ultimul caz, sunt doar membri ai Guvernului. Astfel, cele trei instituții doar iau la cunoștință despre începerea urmăririi penale, **nu mai au dreptul să ceară** urmărirea penală a membrilor Guvernului, contravenind dispozițiilor art. 109 din Constituție;
- după începerea urmăririi penale, Camera Deputaților sau Senatul **își dă încuviințarea** asupra **percheziționării, reținerii sau arestării** membrului Guvernului care este și deputat ori senator;
- nu există o consecvență între prevederile art. 12 alin. 2 și art. 16 alin. 1 și 5 din propunerea legislativă : Președintele României poate propune urmărirea penală ? (dar, în acest caz, de ce-l mai înștiințează Procurorul general al PÎCCJ pe Președinte despre începerea urmăririi penale, conform art. 12 alin.2 ?), sau doar avizează percheziția, reținerea sau arestarea unui membru al Guvernului, conform art. 16 alin. 1 ? Din modul de redactare a art. 16, pare a fi vorba despre dreptul Președintelui de avizare a percheziției, reținerii sau arestării unui membru al Guvernului, urmând ca, la alin. (5), să presupunem că este vorba despre o eroare de redactare;
- conform Deciziei Curții Constituționale nr. 270/2008 - în cazul sesizării, de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a uneia dintre cele trei autorități pentru a cere urmărirea penală a unor membri ai Guvernului care au și calitatea de

- parlamentar, nu sunt aplicabile dispozițiile art. 72 alin. (2) din legea fundamentală, care se referă strict la imunitatea parlamentară;
- în consecință, nu imunitatea parlamentară împiedică începerea urmăririi penale împotriva parlamentarilor miniștri fără acordul Camerei din care fac parte, ci dispozițiile art. 109 alin. (2) din Constituție;
 - astfel cum a fost interpretat alin. (2) al art. 109 de către Curtea Constituțională în Decizia menționată mai sus, Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu poate sesiza nici aleatoriu și nici preferențial una dintre cele trei autorități pentru a cere urmărirea penală, având în vedere compatibilitatea, prevăzută în Constituție, între calitatea de deputat sau de senator cu exercitarea funcției de membru al Guvernului;
 - în consecință, nu imunitatea parlamentară, ci **cumulul calității de deputat sau de senator cu cea de membru al Guvernului** atrage după sine competența Camerei Deputaților sau, după caz, a Senatului de a cere urmărirea penală (art. 109 alin. 2), astfel încât, dacă s-ar adopta propunerea legislativă, ar contraveni prevederilor constituționale.

Comisia pentru administrație a transmis un **aviz negativ**.

Reprezentanții Ministerului Justiției au susținut **Punctul de vedere negativ** al Guvernului.

În raport cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte în categoria legilor **organice**, potrivit art. 76 alin. (1) din Constituția României, și o supunem spre dezbateră Plenului Senatului, împreună cu **raportul de respingere**.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Constituția României, precum și cu art. 88 alin. (7) pct. 2 din Regulamentul Senatului, Senatul ia în dezbateră această inițiativă legislativă în calitate de **primă Cameră sesizată**.

PREȘEDINTE

Senator *Toni Greblă*

SECRETAR

Senator *Florin Mircea Andrei*

2009/254/10.10.2009

AMENDAMENTE

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.115/1999 privind responsabilitatea ministeriala, republicata in M. Of. nr. 200 din 23 Martie 2007, cu modificarile si completarile ulterioare

Nr. crt.	Text inițial	Text propus prin proiectul de lege	Text revizuit conform Aviz Consiliul Legislativ	Motivație
1.	<p>Art. 12 Numai Camera Deputatilor, Senatul si Presedintele Romaniei au dreptul sa ceara urmarirea penala a membrilor Guvernului pentru faptele savarsite in exercitiul functiei lor.</p>	<p>Art. 12. (1) Pentru faptele savarsite in exercitiul functiei lor procurorul general al Parchetului de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie sau procurorul sef al Directiei Nationale Anticoruptie va instiinta Camera Deputatilor sau Senatul despre inceperea urmaririi penale a membrilor Guvernului, atunci cand acestia au si calitatea de parlamentar.</p> <p>(2) In cazul in care membrul Guvernului asupra caruia s-a dispus inceperea urmaririi penale procurorul general al Parchetului de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie sau procurorul sef al Directiei Nationale Anticoruptie va instiinta Presedintele Romaniei.</p> <p>(3) Numai Camera Deputatilor sau Senatul in cazul in care este vorba de un membru al Guvernului ce indeplineste si calitatea de deputat sau senator si Prezedintele Romaniei in cazul in care membrul Guvernului nu indeplineste acesta calitate vor</p>	<p>Art. 12. (1) Pentru faptele savarsite in exercitiul functiei lor procurorul general al Parchetului de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie sau procurorul sef al Directiei Nationale Anticoruptie va instiinta Camera Deputatilor sau Senatul despre inceperea urmaririi penale a membrilor Guvernului, atunci cand acestia au si calitatea de deputat sau senator.</p> <p>(2) In cazul in care membrul Guvernului asupra caruia s-a dispus inceperea urmaririi penale nu indeplineste calitatea de deputat sau senator, atunci Procurorul general al Parchetului de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie sau Procurorul sef al Directiei Nationale Anticoruptie va sesiza Presedintele Romaniei.</p> <p>(3) Numai Camera Deputatilor sau Senatul in cazul in care este vorba de un membru al Guvernului ce indeplineste si calitatea de deputat sau senator si Prezedintele Romaniei in cazul in care membrul Guvernului nu indeplineste acesta calitate vor</p>	

		aviza perchezitia, retinerea sau arestarea.”	incuviinta perchezitia, retinerea sau arestarea.”	
2.	Art. 13 (1) Dezbaterea propunerii de incepere a urmaririi penale in Camera Deputatilor sau in Senat se face pe baza raportului intocmit de o comisie permanenta care, in cadrul competentei sale, a efectuat o ancheta privitoare la activitatea desfasurata de Guvern sau de un minister ori de o comisie speciala de ancheta constituita in acest scop. (2) Raportul prevazut la alin. (1) se inscrie cu prioritate pe ordinea de zi a Camerei Deputatilor sau a Senatului, dupa caz. (3) Dupa inceperea urmaririi penale membrul Guvernului care este si deputat sau senator poate fi perchezitionat, retinut ori arestat numai cu incuviintarea Camerei din care face parte, dupa ascultarea sa, cu respectarea prevederilor art. 72 alin. (2) din Constitutia Romaniei, republicata si a regulilor de procedura cuprinse in regulamentul Camerei din care face parte.	Art. 13 (1) Dupa inceperea urmaririi penale membrul Guvernului care este si deputat sau senator poate fi perchezitionat, retinut ori arestat numai cu incuviintarea Camerei din care face parte, dupa ascultarea sa, cu respectarea prevederilor art. 72 alin. (2) din Constitutia Romaniei, republicata si a regulilor de procedura cuprinse in regulamentul Camerei din care face parte. (2) Dezbaterea propunerii de perchezitie, retinere sau arestare in Camera Deputatilor sau in Senat se face pe baza raportului intocmit de o comisie permanenta care, in cadrul competentei sale, a efectuat o ancheta privitoare la activitatea desfasurata de Guvern sau de un minister ori de o comisie speciala de ancheta constituita in acest scop. (3) Raportul prevazut la alin. (2) se inscrie cu prioritate pe ordinea de zi a Camerei Deputatilor sau a Senatului, dupa caz. “	Art. 13 (1) Dupa inceperea urmaririi penale membrul Guvernului care este si deputat sau senator poate fi perchezitionat, retinut ori arestat numai cu incuviintarea Camerei din care face parte, dupa ascultarea sa, cu respectarea prevederilor art. 72 alin. (2) din Constitutia Romaniei, republicata si a regulilor de procedura cuprinse in regulamentul Camerei din care face parte, precum si a prevederilor prezentei legi. (2) Dezbaterea propunerii de perchezitie, retinere sau arestare in Camera Deputatilor sau in Senat se face pe baza raportului intocmit de o comisie permanenta care, in cadrul competentei sale, a efectuat o ancheta privitoare la activitatea desfasurata de Guvern sau de un minister ori de o comisie speciala de ancheta constituita in acest scop. (3) Raportul prevazut la alin. (2) se inscrie cu prioritate pe ordinea de zi a Camerei Deputatilor sau a Senatului, dupa caz. “	
3.	Art. 16 (1) In exercitarea dreptului de a cere urmarirea penala a unui membru al Guvernului, Presedintele Romaniei, la	Art. 16 (1) In exercitarea dreptului de avizare a perchezitiei, retinerii sau arestarii a unui membru al Guvernului ce nu indeplineste	Art. 16 (1) In exercitarea dreptului de incuviintare a perchezitiei, retinerii sau arestarii a unui membru al Guvernului ce nu indeplineste	

<p>propunerea comisiei speciale instituite pentru analiza sesizarilor cu privire la savarsirea unei infractiuni in exercitiul functiei de catre membrii Guvernului, adreseaza ministrului justitiei o cerere in acest scop, pentru a proceda potrivit legii.</p> <p>(2) Presedintele Romaniei este sesizat pentru a cere urmarirea penala a unui membru al Guvernului de catre primul-ministru, procurorul general al Parchetului de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie sau de procurorul sef al Directiei Nationale Anticoruptie.</p> <p>(3) Orice cetatean care are cunostinta despre savarsirea unei fapte penale de catre membrii Guvernului in exercitiul functiei lor se poate adresa primului-ministru, procurorului general al Parchetului de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie sau procurorului sef al Directiei Nationale Anticoruptie, pentru a solicita sesizarea Presedintelui Romaniei.</p> <p>(4) Comisia speciala prevazuta la alin. (1) este formata din 5 membri numiti pentru un mandat de 3 ani, care nu poate fi reinnoit, iar componenta acesteia se aproba prin decret al Presedintelui Romaniei, la propunerea ministrului justitiei si a ministrului administratiei si internelor.</p> <p>(5) Pe baza analizei sesizarii, a probelor depuse in sustinerea acesteia, a declaratiilor si a probelor invocate</p>	<p>calitatea de parlamentar, Presedintele Romaniei, la propunerea comisiei speciale instituite pentru analiza sesizarilor cu privire la savarsirea unei infractiuni in exercitiul functiei de catre membrii Guvernului, adreseaza ministrului justitiei o cerere in acest scop, pentru a proceda potrivit legii.</p> <p>(2) Presedintele Romaniei este sesizat de procurorul general al Parchetului de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie sau de procurorul sef al Directiei Nationale Anticoruptie.</p> <p>(3) Orice cetatean care are cunostinta despre savarsirea unei fapte penale de catre membrii Guvernului in exercitiul functiei lor se poate adresa primului-ministru, procurorului general al Parchetului de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie sau procurorului sef al Directiei Nationale Anticoruptie, pentru a solicita sesizarea Presedintelui Romaniei.</p> <p>(4) Comisia speciala prevazuta la alin. (1) este formata din 5 membri numiti pentru un mandat de 3 ani, care nu poate fi reinnoit, iar componenta acesteia se aproba prin decret al Presedintelui Romaniei, la propunerea ministrului justitiei si a ministrului administratiei si internelor.</p>	<p>calitatea de parlamentar, Presedintele Romaniei, la propunerea comisiei speciale instituite pentru analiza sesizarilor cu privire la savarsirea unei infractiuni in exercitiul functiei de catre membrii Guvernului, adreseaza ministrului justitiei o cerere in acest scop, pentru a proceda potrivit legii.</p> <p>(2) Presedintele Romaniei este sesizat de procurorul general al Parchetului de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie sau de procurorul sef al Directiei Nationale Anticoruptie.</p> <p>(3) Orice cetatean care are cunostinta despre savarsirea unei fapte penale de catre membrii Guvernului in exercitiul functiei lor se poate adresa primului-ministru, Procurorului general al Parchetului de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie sau Procurorului sef al Directiei Nationale Anticoruptie, pentru a solicita sesizarea Presedintelui Romaniei.</p> <p>(4) Comisia speciala prevazuta la alin. (1) este formata din 5 membri numiti pentru un mandat de 3 ani, care nu poate fi reinnoit, iar componenta acesteia se aproba prin decret al Presedintelui Romaniei, la propunerea ministrului justitiei si a ministrului administratiei si internelor.</p> <p>(5) Pe baza analizei sesizarii, a probelor depuse in sustinerea acesteia, a declaratiilor si a probelor invocate de membrul Guvernului fata de care se solicita incuviintarea perchezitiei, a</p>	
--	--	--	--

<p>de membrul Guvernului fata de care se solicita urmarirea penala, comisia speciala prevazuta la alin. (1) va prezenta Presedintelui Romaniei un raport cu propuneri privind urmarirea penala sau clasarea sesizarii. Sedintele comisiei nu sunt publice. Membrul Guvernului pentru care s-a facut sesizarea are dreptul de a fi audiat de comisie inaintea intocmirii raportului acesteia.</p> <p>(6) Presedintele Romaniei hotaraste asupra raportului prezentat de comisia speciala prevazuta la alin. (5) si dispune comunicarea solutiei mijloacelor de informare in masa.</p> <p>(7) Daca membrul Guvernului pentru care Presedintele Romaniei a cerut urmarirea penala este si deputat sau senator, ministrul justitiei sau, dupa caz, primul-ministru va solicita Camerei competente sa declanseze procedura de adoptare a cererii de incepere a urmaririi penale. Dispozitiile art. 13-15 se aplica in mod corespunzator.</p> <p>(8) In situatia in care cel in cauza este ministrul justitiei, cererea se adreseaza primului-ministru.</p>	<p>(5) Pe baza analizei sesizarii, a probelor depuse in sustinerea acesteia, a declaratiilor si a probelor invocate de membrul Guvernului fata de care se solicita urmarirea penala, comisia speciala prevazuta la alin. (1) va prezenta Presedintelui Romaniei un raport cu propuneri privind urmarirea penala sau clasarea sesizarii. Sedintele comisiei nu sunt publice. Membrul Guvernului pentru care s-a facut sesizarea are dreptul de a fi audiat de comisie inaintea intocmirii raportului acesteia.</p> <p>(6) Presedintele Romaniei hotaraste asupra raportului prezentat de comisia speciala prevazuta la alin. (5) si dispune comunicarea solutiei mijloacelor de informare in masa”.</p>	<p>retinerii sau arestarii, comisia speciala prevazuta la alin. (1) va prezenta Presedintelui Romaniei un raport cu propuneri privind aprobarea sau respingerea sesizarii. Sedintele comisiei nu sunt publice. Membrul Guvernului pentru care s-a facut sesizarea are dreptul de a fi audiat de comisie inaintea intocmirii raportului acesteia.</p> <p>(6) Presedintele Romaniei hotaraste asupra raportului prezentat de comisia speciala prevazuta la alin. (5) si dispune comunicarea solutiei mijloacelor de informare in masa”.</p>	
---	--	---	--